

Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi keskkonnaülevaatus kokkuvõte

2024/2025 õa

Keskkonnaülevaatus viidi läbi 11.-30. november 2024. Küsimustikule vastasid õpilased (3., 6., 9. ja 11. klassidest), samade klasside lapsevanemad ja kooli õpetajad/koolitöötajad.

Õpilased vastasid GoogleFormsi küsimustikule (bit.ly/KKopilane) loodusainete tundides. Lapsevanematele saadeti küsitluse link (bit.ly/KKvanemad) e-kooli kaudu ja õpetajatele/koolitöötajatele (bit.ly/KKopetajad) meililisti kaudu.

Küsimustikele vastas kokku 231 õpilast (12-st klassikomplektist), 65 lapsevanemat ja 48 õpetajat/koolitöötajat. Kokku oli 344 vastajat.

Vastajad klassiti:

- 3. klassidest – 53 õpilast (vastas 87% õpilastest)
- 6. klassidest – 58 õpilast (vastas 78% õpilastest)
- 9. klassidest – 77 õpilast (vastas 79% õpilastest)
- 11. klassidest – 43 õpilast (vastas 92% õpilastest)

Iga teema kohta on tehtud ülevaade kasutades vaatlust, konsultatsiooni, hinnangut ja küsitluse andmeid.

1. Elurikkus

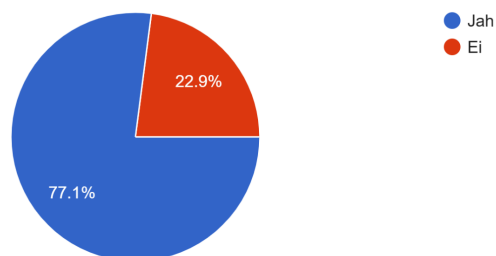
Kool asub eramajade ja suurte paneelmajade vahelisel alal. Ajalooliselt on kooli territooriumil olnud juurviljapõllud ja puuviljaaiad. Kooliõuel on säilinud mõned väga vanad õunapuud ja lehtning okaspuid sellest ajast kui territooriumil ei asunud koolimaja. Kooliõue puude ja põõsaste kaardistamisega on algust tehtud ning koostamisel on ka skeem. Alates 2020 aastast on koolis õppeaed, kuhu on istutatud erinevaid marjapõõsaid ja viljapuid, et suurendada liigirikkust ning kasutatud on ka mitmeid omamaiseid liike. Kooliaeda on rajatud söödav hekk (kuld- ja magesõstardest) ning lisaks on naabritega ühiseid hekke. Koolil puudub tiik/veesilm/oja.

Koolil on niitmata alad, kus õpilased saavad taimi ja putukaid uurida. Kooliõue elurikkust on laiendatud viimaste aastate jooksul pidevalt (nt on loodud kompostimisala, jäetud lamapuitu, istutatud rohevahetuse käigus saadud püsikuid kokku umbes 70 erinevat liiki, meisterdatud 4 putukahotelli). Kooliõuel on märgatud erinevaid linnu- ja loomaliike (nt rebane, jännes, rott,

põldhiir). Andmeid loodusvaatluste andmebaasidesse pole veel sisetanud, kuid see on võetud plaani. Kooliõues ei kasutata herbitsiide ega pestitsiide. Kooli õppekava soodustab erinevate liikide tundmaõppimist. Koolipere teadmisi Eesti seene-, taime- ja loomaliikide kohta käsitletakse loodusainete tundides. Loov- ja uurimistööde hulgas on olnud ka elurikkust käsitlevaid teemasid. Koolis kasvavaid paljusid toataimi ei ole veel kaardistatud/sildistatud, kuid on plaan seda lasta teha õpilastel 2025/2026 loovtöö raames.

77% vastanud õpilastest, 85% kooli töötajatest ja 35% vanematest leidis, et kooli õuealal on piisavalt erinevaid lilli, puid ja põõsaid. 43% vanematest pole olukorraga kursis. Seega on see üks parema teavitamise koht. Samas on 59% vanematest märganud, et kool on õueala elurikkuse mitmekesistamiseks midagi teinud.

Kas sinu arvates on meie kooli õuealal piisavalt erinevaid lilli, puid ja põõsaid?
231 responses

Joonis 1. Õpilaste vastused elurikkuse kohta õuealal

2. Õueala

Kooli õuealale on loodud erinevaid kohti, kus õpilased saavad iseseisvalt mängida, puhata, erinevate meeltega tunnetada, mõtiskleda. Saab olla õppeaias (kus on peenrakastid, mitmed lillepeenrad, tunnetusrada - valmib 2025 a kevadel) ja erinevatel mängu- ja spordiväljakutel. Õuealal on ronimisvahendeid, kus saab tasakaalu harjutada, turnida, ronida (turnimisväljak, madalseiklusrada ja slackline). Koolil on 2020 aastast õpilaste loovtöö raames rajatud õppeaed, kus kasvavad maitsetaimed, on kastpeenrad, 4 liiki viljapuid, 10 liiki marjapõõsaid, turbapeenar kultuurmustikate, -pohlade, -jõhvikatega, kanarbiku ja rododega, kus õpilased osalevad toidutaimede kasvatamisel. 60% vastanud õpilastest käib vahel õppeaias. Enamus õppeaias kasvavatest taimedest on tähistatud liiginimega (ja ladinakeelse nimetusega), lisaks on infosiltidel ruutkoodi all põhjalikum info taime kohta. Need sildid on õpilased koostanud loovtöö tundides.

Kooliaia kõrval on õuesõppe klass, kus toimuvad regulaarselt õuesõppetunnid. Küsitluse tulemustest selgub, et pooled õpetajatest on õuesõppe klassi õppetöös kasutanud ja 55% õpilastele meeldib õuesõpe.

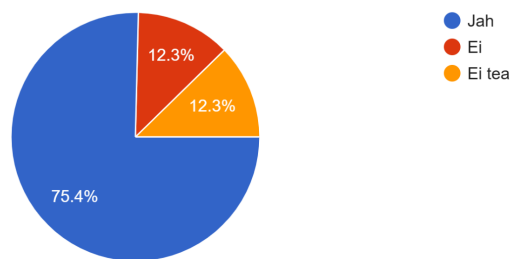
Õpilastel on võimalus teha ettepanekuid, mida õuealal võiks muuta või sinna hankida/ehitada läbi nõ kaasava eelarve küsitluse, mida on koolis juba 2 aastat rakendatud.

Küsitluse põhjal soovivad õpilased õuealale kiikesid, varjualust (kus saaks ka kehvemate ilmadega ja lõõskava päikese ajal olla), veel rohkem erinevaid lilli/puid/põõsaid ja istumisalasid.

Üks tore ettepanek oli selline: *Siin võiks olla näiteks prügikastid, mis laulavad, kui sa viskad prügi sisse. Nii võib vähendada prügi sattumist loodusesse. Prügikastid võiksid olla ka rohkem värvilised.*

75% vanematest leiab, et kooli õueala pakub piisavalt liikumistegevusi.

Kas kooli õuealal on lapsel piisavalt palju võimalusi füüsiliseks aktiivsuseks?
65 responses

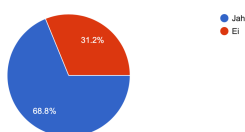

Joonis 2. Lapsevanemate vastused õueala kohta

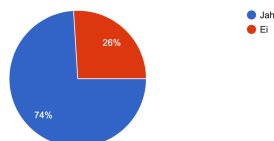
3. Meri ja rannik

Õppetöös on mere ja rannikuga seotud teemasid ja aktiivtegevusi läbi õppekäikude mere äärde. 10. klasside õpilased käivad igal sügisel ka vaatlusi tegemas (Silma Õpikojas). Allolevatel joonistel on näha, et 69% vastanud õpilastest on käinud õppekäikudel mere äärde ja 74% vastajatest teab, et veelindude talvine toitmine on ohtlik. Õpilastele räägitakse veelindude toitmise kahjulikkusest. 40% vastanud õpetajatest ütles, et käsitled õppetöös mere ja rannikuga seotud teemasid ja aktiivtegevusi. 31% vastanud õpetajatest ütles, et nende õppeaine ei võimalda mere ja rannikuga seotud tegevusi teha.

Kas oled viimase 2 aasta jooksul käinud õppekäigul mere ääres?
231 responses

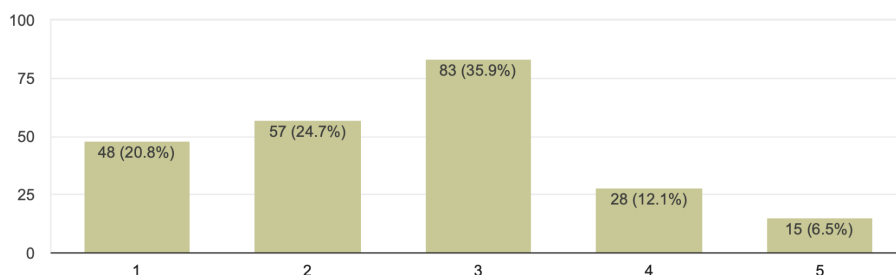
Kas sa tead, et veelinde on kahjulik toita?
231 responses

Küsitlusest tuli välja, et õpilased söövad kala pigem harva. Umbes pooled vastajatest ei söö üldse või söövad väga harva kala. Õpetajate ja koolitöötajate hulgas on kala söömine populaarsem - umbes pooled vastanutest söövad kala vähemalt kord nädalas.

Kui tihti sööd kala?

231 responses

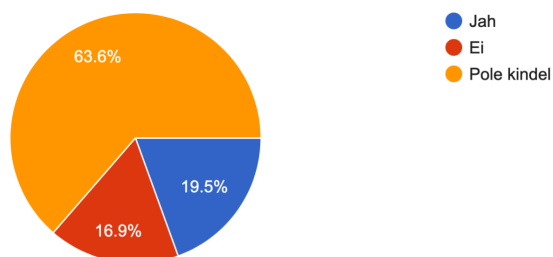
Joonis 3. Õpilaste kala söömise sagedus

Kool ei ole veel osalenud talgutel mererannas, kuid see võiks olla võimalus, mida käesoleva aasta kevadeks mõnele klassile välja pakkuda. Koolis kasutatakse koristamisel ja nõude pesemisel loodussäästlikke puhastusvahendeid, kuna nii on juba Tallinna hankekorras ette nähtud.

Õpetajate ja töötajate teadmised kaupadel olevatest keskkonnamärgisest näitavad, et 20% tunneb need ära ehk et on vaja paremat teavitustööd teha.

Kas tunned kaupadel ära järgmised keskkonnamärgised: Eesti toidu mahemärk, EL mahemärgis, õiglase kaubanduse märgis?

231 responses

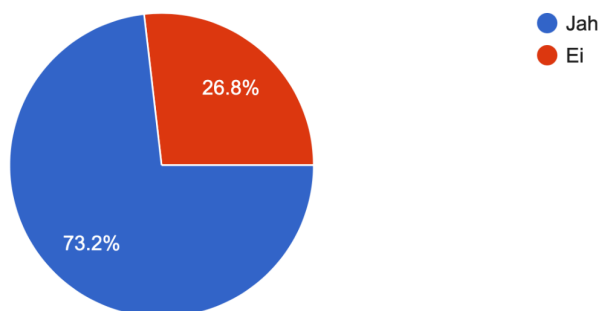
Joonis 4. Töötajate teadmised erinevatest keskkonnamärgistest

4. Prügi ja jäätmetekke vähendamine

Meie koolimaja on üldiselt prügist puhas ja koolis olevad prügikastid on jäätmete liigiti kogumise võimalusega. Jäätmekastide piisavuse kohta küsisime õpilaste ja koolitöötajate arvamust ja küsitluse tulemuste järgi leitakse, et üldiselt on neid piisavalt. Õpetajatest/töötajatest vastas 79%, et prügikaste on koolimajas piisavalt.

Kas koolimajas on prügikaste piisavalt?

231 responses

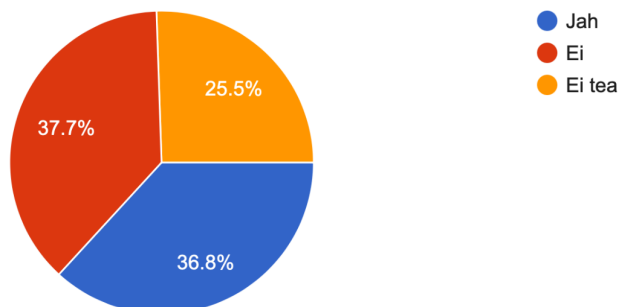

Joonis 5. Õpilaste arvamus prügikastide piisavuse kohta

Õuealal võiks olla prügikaste rohkem nii õpilaste kui ka õpetajate/töötajate arvates.

Kas kooli õuealal on prügikaste piisavalt?

231 responses

Joonis 6. Õpilaste arvamus prügikastide piisavusest õuealal

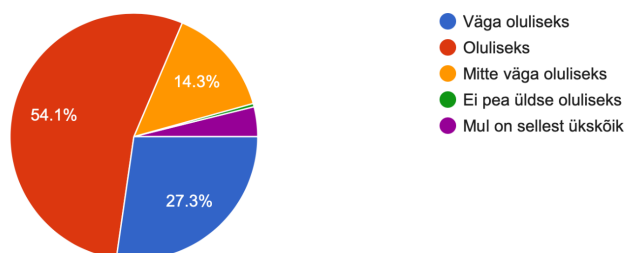
Jäätmekaste tühjendavad koristajad iga päev ja jäätmete äravedu on vastavalt veograafikule. Kooli suurel õuealal ei ole kõik üle territooriumi olevad prügikastid veel jäätmete liigiti kogumise võimalusega, kuid kuna õues olevad liigiti kogumise suured mahutid on vabalt kasutatavad, siis kõigil on võimalus ka õues prügi sorteerida. Kooli ümbruskond väljaspool oma territooriumi on tavaliselt puhas ja koostöös linnaosaga oleme koos õpilastega käinud ka koristust tegemas. Koolist väljaspool võiks ümbruskonnas olla rohkem prügikaste. Koolil on jäätmete suhtes olemas selged põhimõtted ja koolipere teab, milliseid probleeme põhjustab prügi keskkonnale ja elusloodusele. Eraldi arvestust prügi leidmise kohta me ei pea. Õpetajad teevad võimalusel kahepoolseid koopiaid ja püütakse kasutada ära paberi mõlemad küljed, enne kui see vanapaberi kasti pannakse. Kooli väljasõitudele on küll kaasa võetud ühekordseid pudeleid ja kõrremahlu, kuid püüame koostöös toitlustajaga seda muuta, kuid kindlasti võtab see aega, sest toitlustajat piirab eelarve. Kooli on ostetud korduvkasutavaid nõusid ja seetõttu on sündmustel kasutuses korduvkasutatavad nõud. Kahjuks ei saa kooli kontrollida, milliseid vihikuid õpilased ostavad ning seetõttu me ei tea, kas vihikud on ümbertöödeldud paberist. Vastavalt Tallinna hankekorrale on tualettpaber, koopia-paber ja paberkäterätid ümbertöödeldud paberist. Võimalusel taaskasutatakse pakendeid klassiruumis vastavalt võimalustele (meisterdatakse midagi või kogutakse neisse). Koolis on korraldatud taaskasutuslaatu (koolivormide, riiete, raamatute) ja toimib ka aktiivne FB grupp (<https://www.facebook.com/groups/1677612379177938>) kasutatud koolivormide jaoks. Kord poolaastas viime ilma omanikuta riided jm esemed Uuskasutuskeskusesse. Biojäätmetele on korraldatud äravedu, kuid kooli haljasaladelt tekkiva viime oma kompostikastidesse. Toitlustajad/kokad koguvad jäätmeid liigiti. Jäätmeteket ja selle andmeid ei ole analüüsitud, kuid praegu puudub selleks ressurss (õpetajatel ja haldusjuhil on suur koormus, kuid selle saab

anda mõne uurimistöö õpilasele uurida). Kindlasti saab ka parandada koolipere teadlikkust ümbertöötlemisse minevatest materjalidest.

Küsitluse alusel võib öelda, et õpilaste jaoks on taaskasutuse teema oluline.

Kui oluliseks pead taaskasutust?

231 responses

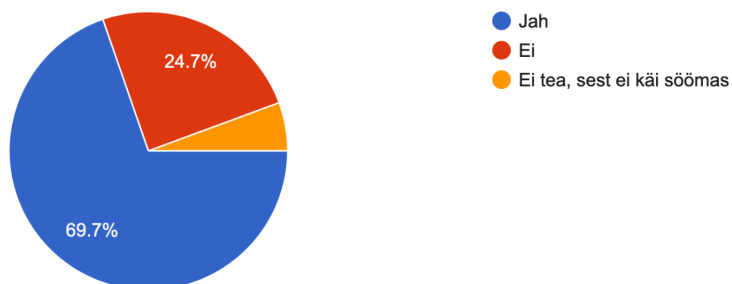
Joonis 6. Taaskasutuse olulisus õpilaste jaoks

5. Tervis ja heaolu

Kooli saab PRIA puu- ja juurvilja toetust ja õpilased saavad iga päev neid sööklast võtta. Koolil ei ole puhvetit (just sel eesmärgil, et söödaks rohkem koolitoitu). Koolisööklas on igal nädalpäeval vähemalt 3 erinevat sorti salati (see oli ka üks koolipoolne tingimus hankes osalejatele). Õpilased saavad koolitoidu kohta oma arvamust avaldada läbi õpilasesinduse.

Kas koolis pakutakse piisavalt salateid, juur- ja puuvilju?

231 responses

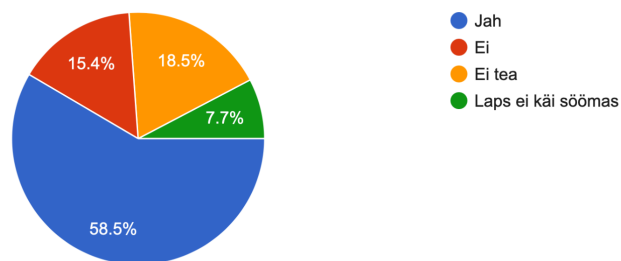
Joonis 7. Õpilaste arvamus puu- ja juurviljade ja salati kohta

Tasuta joogivesi on kogu päeva jooksul saadaval ning õpilased võivad ka tunnis vett juua. Kõigil õpilastel on võimalik koolis (õppeaias, aknalaua vm) mingit toidutaimet kasvatada ja seda süüa. Enim kasvatatakse söödavat algklassides. Vastanud õpetajatest pooled käivad koolitoitu söömas. 73% peab koolitoitu maitsvaks.

59% vanematest on rahul koolitoiduga. Õpilased saavad tasuta hommikusööki, koolilõunat ja kell 14.00 on veel lisa söögi võimalus.

Kas olete rahul kooli toitlustusega (hommikupuder, lõuna, oode)?

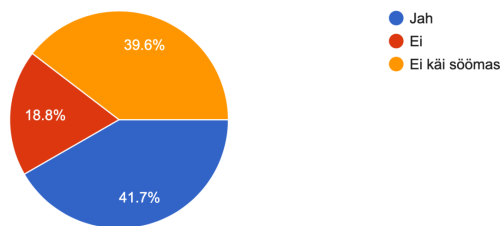
65 responses

Joonis 8. Vanemate rahulolu koolitoiduga

Kas toitude valik koolis on mitmekesine?

48 responses

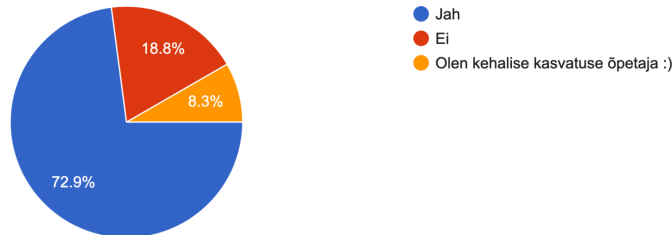
Joonis 9. Õpetajate arvamus koolitoidu mitmekesisuse kohta

Koolitundide ajal ja vahetunnis on võimalik liikuda (saab kasutada lauatenнисe lauda, ronimisseina, seisurattaid ja osaleda tantsuvahetundides) ning 1.-3. klassi õpilastel on iga päev 45-minutilise õuevahetund iga ilmaga. Koolil on õuealal suur madalaseiklusrada. Kool on liitunud Liikuma Kutsuva Kooli programmiga alates 2023 aastast.

Küsitluse põhjal võib öelda, et 83% õpilastest tunneb end koolis turvaliselt ja sama suur hulk vastajaid tunneb, et saab koolis oma muredele abi. Õpilasele on igapäevaselt tagatud sotsiaalpedagoogi, koolipsühholoogi teenus.

Kooli aknaid saab ja tohib avada klassiruumi õhutamiseks. Peaaegu kõigis klassiruumides on toataimi ja lisaks saime käesoleva õppeaasta alguses ka lopsaka 9 m² taimeseina. Enamus meie kooli õpetajad on osalenud Vaikuseminutite koolitustel ja nad teevad õpilastega keskendumise, kohaloleku ja meelerahu saavutamise harjutusi.

Kas klassiruumis, kus õpetad, on toataimi?
48 responses

Joonis 10. Toataimed klassides

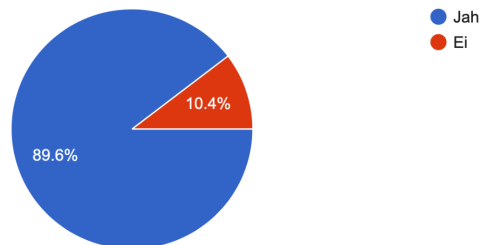
6. Globaalne kodakondsus

Kool osaleb Erasmus+ programmis ning võõrustab ka erinevate projektide raames väliskülalisi. Koolipere ei joo küll igapäevaselt õiglase kaubanduse märgiga tooteid, kuid võtame osa õiglase kaubanduse kuu üritustest ja kahel aastal oleme nüüd tänu Rohelise kooli programmile terve oktoobri tarbinud FairTrade märgidega kohvi ja teed. Koolis käib igal aastal mitmeid külalisesinejaid, kes räägivad kohalikest või globaalprobleemidest. Meie koolis õpib palju välisriikidest pärit õpilasi (sel õppeaastal näiteks 32 õpilast, kes on erinevatest riikidest Austraaliast, Pakistanist Mehhiko ja Tšiilini välja). Meil on eraldi kultuuride päev, mis sel aastal toimub juba kolmandat korda, kus koolipere saab tutvavaks nende kultuuridega, kust meie õpilased pärit on.

Pea kõigi vastanud õpilase klassis õpib keegi välisriigist pärit õpilane.

Kas sinu klassis õpib õpilasi, kes on tulnud välisriigist?

231 responses

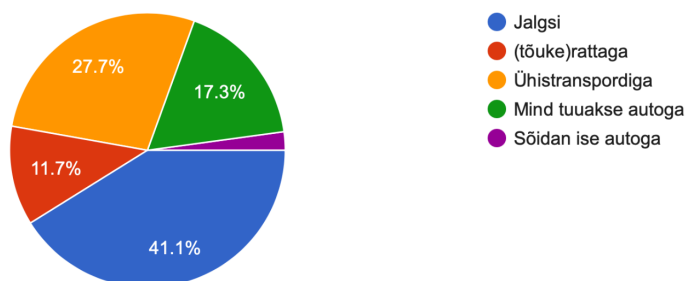
Joonis 11. Õpilaste vastused välisriigist õpilaste kohta

7. Transport

Küsitluse põhjal tuleb suur osa õpilasi tuleb kooli jala (41%), jalgrattaga (12%) või ühistranspordiga (28%).

Kuidas kõige sagedamini tuled kooli?

231 responses

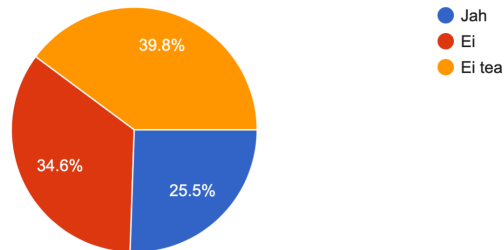

Joonis 12. Õpilaste kooli tulemise viisid

Õpilastest tuuakse autoga kooli 17% ja töötajatest tuleb 52% autoga. Kooli juures on jalgrattaparkla, mida püütakse järgevatel aastatel linnaosa kaasava eelarve abil laiendada ja ajakohastada. Koolis saavad õpilased endale teha jalgrattaload. Korraldame iga-aastaselt autovabu päevi. Tänu liikluskorralduse muudatustele, mida kool on linnaosalt nõudnud, on liiklemine jalgsi ja rattaga läinud turvalisemaks, kuid on veel parendamise kohta. Autod pargivad kooli sissepääsust kaugemal kahes parklas. Lapsevanemad ei tohi autoga kooli territooriumile sõita kuni kella 16-ni. 81% õpilasi ja 73% õpetajaid/töötajaid peab kooli territooriumi jalakäijatele turvaliseks kohaks.

Kas kooli rattaparklas on piisavalt ruumi?

231 responses

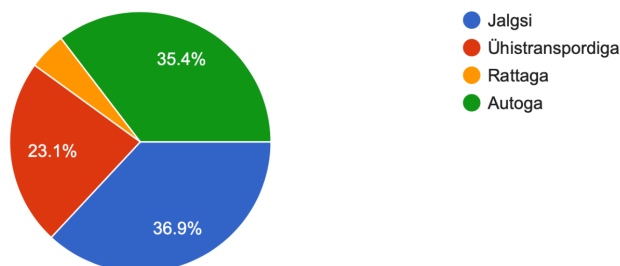
Joonis 13. Õpilaste arvamus rattaparkla kohta

Infot kooli teenindavate sõidukite gaasi või elektrit kasutuse kohta tõesti ei tea. Õpilaste sõitudeks bussi tellides vaadatakse eelkõige odavamat hinda kui madalamaid heitmenorme.

Vanemate vastused transpordi kohta on joonisel 14.

Kuidas teie pere igapäevaselt liigub (kõige sagedamini)?

65 responses

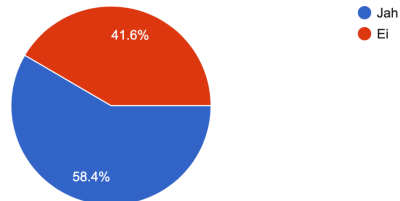
Joonis 14. Eelistatud liikumisviisid vanemate poolt

8. Energia

Küte: kool on 2009 aastast renoveeritud ning seetõttu vajaksid aknad uuendamist, kuna ei ole enam nii tihedad. Akende ees on kõikides klassides rulood, kuid neid ei tõmmata õõseks soojuskao vähendamiseks ettee. Radiaatorite taga ei ole reflekteerivad paneele. Iga klassiruumi temperatuuri saab reguleerida, kuid mitte kõigis klassiruumides pole termomeetrit. Haldusjuht käib regulaarselt temperatuuri kontrollimas ja teeb vajadusel märkused kütte vähendamiseks. Koolivaheaegadel on kõik radiaatorid keeratud väiksema kütte peale. Kraanivesi on paraja

soojusega ja soojaveetorud on korralikult isoleeritud. Koolimaja katus ja seinad on soojustatud, Koolipere ei tea millega köetakse koolimaja ja millised keskkonnamõjud selle kütteliigiga kaasnevad.

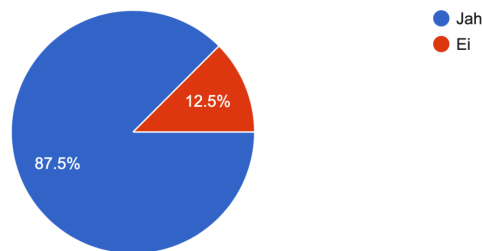
Kas klassides ja teistes ruumides on parajalt soe?
231 responses

Joonis 15. Õpilaste arvamus soojuse kohta klassides

Õpetajad peavad kooliruumi piisavalt soojaks.

Kas klassides ja teistes ruumides on parajalt soe?
48 responses

Joonis 15. Õpetajate/koolitöötajate arvamus soojuse kohta koolimajas

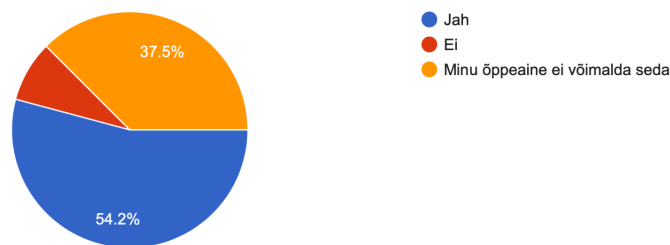
Elekter: koolis ei kasutata taastuenergiat. Tühjades ruumides on valgustus alati välja lülitatud. Alates detsembrist 2024 on kõikides klassides LED valgustus automaatse lülitusega (kui ruumis pole liikumist, siis tuled kustuvad). Arvutite kuvarite välja lülitamine on iga koolitöötaja enda vastutus, kuid vastavasisuline info on antud. Koopiamasinad lülitatakse välja, kui neid ei kasutata.

Koolipere teab, et energiasääst aitab meie planeeti. Koolis regulaarset energiat kulu ei jälgita, kuid on astunud samme, et energiat kokku hoida. Eelmisel õppeaastal tegi Roheline kooli tulede kustutamise kampaania ja sildid on näiteks kõigis tualettides, mis seda meelde tuletavad. Kool ei

ole hetkel uurinud alternatiivenergia kasutamise võimalust. Ressursikulu andmeid kasutati sel õppeaastal teistmoodi koolipäeva raames, kus gümnaasiumi õpilased kasutasid neid andmeid ja analüüsisid ning küsitlusest selgub, et õpetajad kasutaksid neid õppetöös.

Kas oleksid valmis oma aines kasutama energiakulu andmeid, et kasutada neid ülesannetes?

48 responses

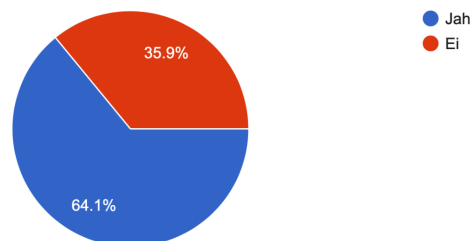

Joonis 16. Andmete kasutamine õppetöös

Koolipere teab digiprügi vähendamise ja vältimise võimalusi ning on osalenud regulaarselt Telia ja Rohelise kooli digiprügi koristamise kampaaniates. 64% õpilasi ja 92% õpetajatest/töötajatest on seda teinud.

Kas oled sorteerinud oma arvutis, telefonis vm seadmes digiprügi?

231 responses

Joonis 17. Õpilaste osalemine digiprügi koristamisel

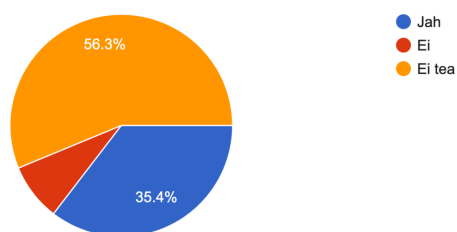
9. Toit

Kooli söökla kasutab kohalikku toorainet vastavalt hanketingimustele. Kasutame väheselt määral kooliaias kasvatatud puu- või juurvilju ja maitsetaimi. Väga suurtes kogustes ei saa seda teha, kuna koolipere on 900 pealine ja omakasvatatud toitu kasutavad pigem need klassid, kes peenrakastides midagi kasvatavad. Toitlustaja kasutab mahetoitu vastavalt eelarvele ja oma

võimalustele. Kooli sööklas saab iga päev valida lihavaba toitu (alati on 1 supp taimne ja praepäeval on eraldi taimetoit valikus). Õpilased saavad oma toitu ise taldrikule tõsta. Toidujäätmed lähevad biojäätmekasti. Toidujäätmeid ei anta edasi loomasöödaks. Koolis ülejäänud toitu saavad koolitöötajad oma taaras kaasa võtta. Koolipere ei tea täpselt, mis saab toidujäätmetest, üldine teadmine on, et jäätmeid sorteeritakse bioprügikasti. Kokad ei ole kaasatud õpilaste õppe- ja kasvatusprotsessi, kuna nad on toitlustusfirma töötajad.

Toiduraiskamist peab probleemiks 35% õpetajatest/töötajatest.

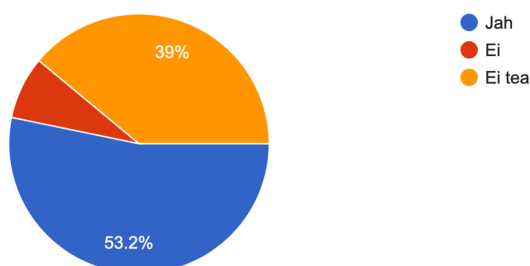
Kas meie koolis on toidu raiskamine probleemiks?
48 responses

Joonis 18. Õpetajate arvamus toidu raiskamise kohta

Toiduraiskamist peab probleemiks 52% õpilastest. Erinevus õpetajate arvamusel võib tulla sellest, et paljud õpetajad ei käi ise söömas ja ei oma ettekujutust, mis sööklas toimub.

Kas meie koolis on toiduraiskamine probleemiks?
231 responses

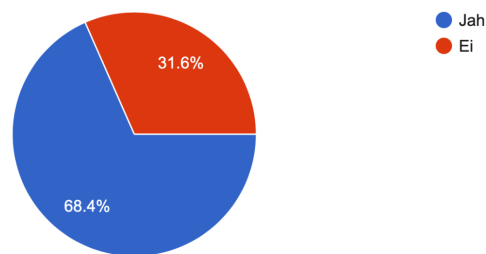

Joonis 19. Õpilaste arvamus toidu raiskamise kohta

10. Vesi

Koolis ei ole tilkuvaid kraane. Kui tekib mingi probleem, siis selle lahendab meie töömees kiiresti. Üldiselt panevad õpilased kraani pärast kasutamist kinni. Koolis ei ole anduriga kraane. Koolis on joogipudeli täitmist võimaldavad kraanid ning õpilased teavad, kus need asuvad. Kooli tualettpotid on kaheüsteemsed. Toalilled ja õppeaia peenrakastide kastmiseks kogume vihmavett. Vee kokkuhoidu ja kulu jälgib haldusjuht pisteliselt. Füüsika õpetaja on kasutanud veekulu andmeid õppetöös. Oleme vaadelnud ja võrrelnud veekulu erinevatel aastatel ressursikulu analüüsi raames. Erinevad klassid on käinud aastate jooksul veepuhastusjaamas õppekäigul. Koolipere teab, miks on kraanivett mõistlikum juua kui pudelivett. Õpilased saavad tundides teada teiste piirkondade veeprobleemidest ja magevee säästmise vajalikkusest erinevates ainetundides (nt geograafias, loodusõpetuses, valikaines globaliseeruv maailm). Õppetöös käsitletakse vee ja eluslooduse seoseid.

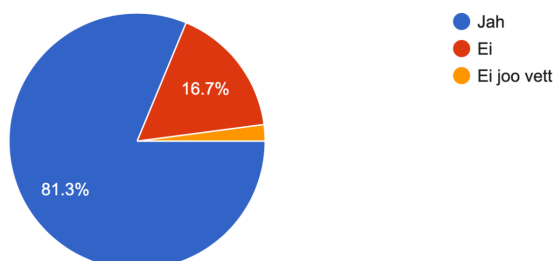
Kas tarbid joogiks kooli kraanivett?
231 responses

Joonis 20. Õpilaste kraanivee tarbimine koolis

Õpetajad/töötajad tarbivad samuti koolis kraanivett.

Kas tarbid joogiks kooli kraanivett?
48 responses

Joonis 21. Õpetajate/töötajate kraanivee tarbimine koolis

11. Kliimamuutused

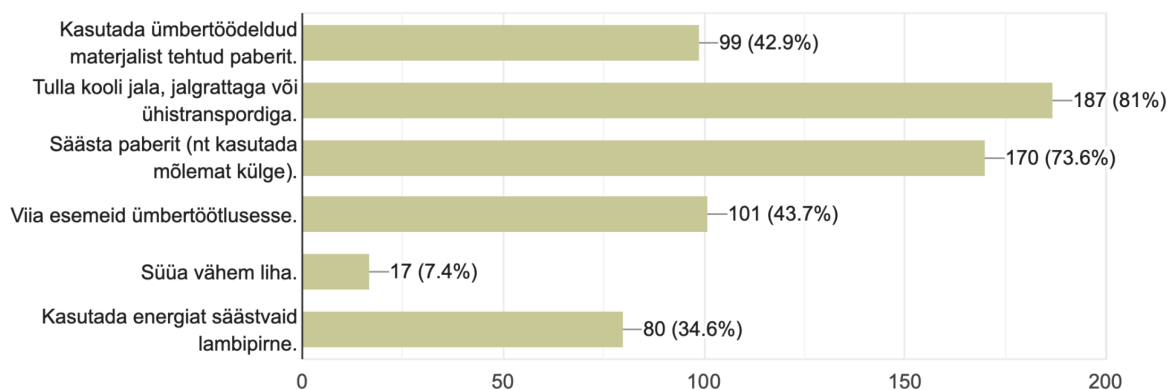
Koolipere üldiselt teab kliimamuutuste põhjuseid. Koolis on olnud erinevaid teemakohaseid esinejaid ja näitusi. Loov- ja uurimistööde hulgas on aastate jooksul olnud kliimamuutusi käsitlevaid teemasid. Lisaks saavad juba 5 aastat põhikooli õpilased valida oma loovtööks õppeaia seotud tegevusi (putukahotellide rajamine, erinevad aiatööd jpm).

Kuna 2023/2024 toimunud uues toitlustuse hankes oli üks tingimus ka taimetoidu pakkumine ja meie toitlustaja seda ka teeb, siis pole me liitunud Taimse Teisipäeva programmiga, kuigi Rohelise kooli programmiga liitumisel uurisime selle võimalusi.

Peenarde väetamisel kasutame oma aias valmistatud komposti (meil on 2 kompostikasti ja lehekomposter). Õpilased ja õpetajad/töötajad on saanud soovitusi kliimamuutusteni viivate tegurite kahandamiseks.

Kas Sul on soovitatud teha järgmist, et vähendada kliimamuutusteni viivaid tegureid. Vali kõik sobivad!

231 responses

Joonis 22. Õpilaste vastused soovitude kohta, mis on neile tehtud kliimamuutusteni viivate tegurite kohta

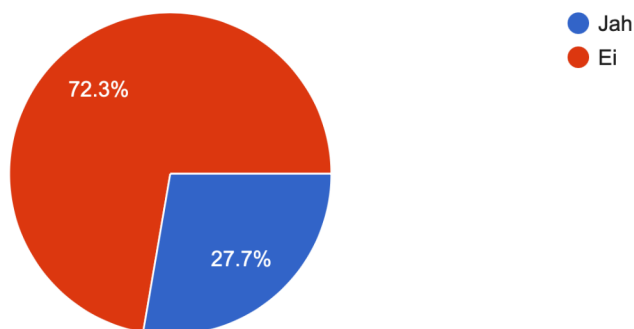
12. Teavitamine ja kaasamine

Koolipere teab, et osaleme Rohelise kooli programmis, kuid küsitlusest tuli välja, et lapsevanemate hulgas peaks teavitustööd rohkem tegema, kuna vaid 32% vastanutest teadis, et osaleme Rohelise kooli programmis. Kooli sisenev külaline/lapsevanem saab infot, et oleme keskkonnasõbralik kool, kuna meil on palju taimi ja neid teavitab Rohelise kooli programmis osalemisest infotahvel. Kool on olnud alates selle rajamisest looduskallakuga (endine Tallinna 3. Keskkool) ning ka praegused lapsevanemad (kellest paljud on ise kooli vilistlased) teavad, et meie üheks prioriteediks on keskkonnaharidus ja keskkonnasõbralik käitumine. Kooli kodulehel on info, et osaleme Rohelise kooli programmis. Ka meedias ja sotsiaalmeedias on ilmunud infot meie keskkonnasõbralikkuse ja erinevate keskkonna-alaste tegevuste kohta (erinevad postitused kooli kodulehel, FB-s, linnaosa lehes, lastevanemate üldkoosolekul). Lapsevanematel on võimalik panustada keskkonnahariduslike tegevustesse näiteks läbi kevadiste talgupäevade. Samuti on vanemad osalenud Lilleküla päeva raames rohe- ja seemnevahetuses ja õppeaia tegevustes. Õpilased on mõistnud, et väärtustame keskkonnahoidu. Kooli ürituste (nt klassiekskursioonid, spordipäevad, aktused jm tähtpäevad) korraldamisel arvestatakse keskkonnahoiu põhimõtetega (nt sorteeritakse prügi liigiti, kasutatakse korduvkasutatavaid nõusid, eelistatakse kodumaiseid tooteid jm). Meie allhankijad, sh toitlustaja, ja tarnijad teavad, et vajame keskkonnasõbralikult toodetud materjale ja vahendeid, kuna need on kirjas Tallinna linna hankekorras.

Kindlasti saab ergutada õpilasi osa võtma erinevatest keskkonna-alatest ettevõtmistest, sest nende osavõtt on hetkel vastanutest kõige madalam. Õpetajate/töötajate osavõtt on 73% ja vanematel 51%.

Kas oled ise osa võtnud mõnest keskkonna kampaaniast (Rohejaht, "Teeme ära" talgud, Maailmakoristuspäev vm)?

231 responses

Joonis 23. Õpilaste osavõtt keskkonna kampaaniatest

Küsitluse kokkuvõtte ja ettepanekud

Õpilased

Õpilased soovivad rohkem tegevusi ja keskkonnateadlikkust koolis. Paljud õpilased osalevad õppeaias ning hindavad õueala rohelust, kuid soovivad rohkem tegevusi ja sagedasemat õuesõpet. Samuti tõstatus vajadus mitmekesisemate istumis- ja varjualuste järele. Kuigi enamik õpilasi sorteerib koolis prügi, ei ole paljud teadlikud Rohelise Kooli programmist ega ole osalenud keskkonna kampaaniates. See viitab vajadusele tõsta teadlikkust ja pakkuda rohkem kaasamisvõimalusi. Kooliterritoorium tundub turvaline, kuid rattaparkla kasutusvõimalused vajavad parandamist. Õpilased hindavad, et koolis õpivad välisriikidest pärit õpilased, kuid soovivad rohkem üritusi, mis tutvustaksid erinevaid kultuure.

Õpilaste vastused küsitlusele on siin: [Keskkonnaülevaatus küsimustik õpilastele 2024/2025 - Google Forms](#)

Lapsevanemad

Enamik lapsevanemaid märkis, et koolis on tehtud samme elurikkuse suurendamiseks, kuid teadlikkuse tõstmiseks on veel ruumi. Samuti tõstatas vajadus mitmekesisema taimestiku ja keskkonnasõbralike lahenduste järele. Kooli õueala pakub lastele piisavalt võimalusi liikumiseks, kuid lapsevanemad soovivad rohkem kaasatust selle kujundamisesse. Õuesõpe on hästi vastu võetud, ning lapsevanemad hindavad selle rolli positiivselt. Kuigi paljud pered sorteerivad kodus prügi ja pööravad tähelepanu tervislikule elule, jäi silma, et vähesed lapsevanemad on teadlikud kooli kuulumisest Rohelise Kooli programmi. Osalus keskkonnakampaaniates on samuti madal, viidates vajadusele aktiivsema kaasamise järele. Toitlustuse kvaliteedi osas on neid, kes ei olnud rahul. Samas rõõmustab fakt, et enamik lapsi tunneb end koolis turvaliselt. Küsitlusest ilmnis, et lapsevanemad ootavad konkreetseid samme koolikeskkonna parandamiseks, sealhulgas reeglite kehtestamist looduse kaitseks ja raiskamise vähendamiseks. Samuti võiks paremini teavitada olemasolevatest algatustest ja suurendada kogukonna kaasatust. Kokkuvõttes näitavad tulemused, et kooli keskkonna ja õpilaste heaolu teemad on lapsevanematele olulised ning pakuvad häid võimalusi kooli ja perede koostöö tugevdamiseks.

Vanemate vastused küsitlusele on siin: [Keskkonnaülevaatus küsimustik lastevanematele 2024/2025 - Google Forms](#)

Õpetajad/koolitöötajad

Õpetajad hindasid kooli õueala rohelisust ja olemasolevaid ressursse, kuid rõhutasid vajadust praktiliste täiustuste järele. Näiteks soovitakse rohkem istumiskohti ja paremaid tingimusi õuesõppetundide läbiviimiseks. Õppeaega kasutatakse tundide osaliseks läbiviimiseks, kuid see võiks muutuda õppetöö lahutamatuks osaks. Õpetajad peavad jäätmete sorteerimist ja taaskasutust oluliseks. Paljud rakendavad keskkonnasõbralikke praktikaid, nagu korduvkasutus ja kraanivee eelistamine. Samuti toodi esile vajadus tõsta õpilaste ja kooli personali teadlikkust energiasäästust, näiteks tulede kustutamisest ja raiskamise vältimisest. Kuigi õpetajad peavad kooliterritooriumi turvaliseks jalakäijatele, viidati rattaparkla ruumipuudusele. See on valdkond, mis vajab selgeid ja kiireid parandusi, et soodustada jalgrattaga liikumist. Kooli tugevuseks on regulaarsed üritused, kus tutvustatakse teiste kultuuride traditsioone. Enamik õpetajaid on osalenud keskkonna kampaaniates (Rohejaht, Teeme ära talgud) ja peavad neid osalemist oluliseks keskkonnateadlikkuse tõstmiseks.

Koolitöötajate vastused küsitlusele on siin: [Keskkonnaülevaatus küsimustik õpetajatele ja koolitöötajatele 2024/2025 - Google Forms](#)

